

Titulació	Tipus	Curs
Infermeria	OP	4

Professor/a de contacte

Nom : David Giménez Díez

Correu electrònic : david.gimenez@uab.cat

Equip docent

Diego Pérez Calatrava

Daina Parellada Moreno

Elena Cobos Lopez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Haver superat Cures Infermeres en Salut Mental del tercer curs del Grau d'Infermeria.

Objectius

Objectius de l'assignatura

- Desenvolupar habilitats de comunicació terapèutica aplicades a situacions simulades d'atenció infermera en salut mental.
- Aplicar estratègies bàsiques d'entrevista clínica infermera orientades a l'acollida, la valoració inicial, l'exploració del malestar emocional i la identificació de necessitats de cura.
- Entrenar la capacitat d'escolta activa, empatia, validació emocional, respecte dels silencis, formulació de preguntes i tancament adequat de l'entrevista.
- Integrar el raonament clínic infermer en situacions simulades, identificant necessitats, riscos, fortaleeses, recursos, prioritats d'intervenció i límits competencials.
- Practicar la resposta infermera davant situacions de crisi emocional, ansietat intensa, simptomatologia depressiva, ideació suïcida, autolesions, simptomatologia psicòtica, consum problemàtic de substàncies, desregulació emocional i agitació.
- Aplicar principis bàsics de desescalada verbal, desescalada ambiental, seguretat relacional i cures no coercitives en situacions simulades d'alta complexitat emocional.
- Desenvolupar habilitats de comunicació amb famílies, persones cuidadores i xarxes significatives, integrant suport emocional, confidencialitat, límits professionals i presa de decisions compartida.
- Analitzar críticament els dilemes ètics vinculats a l'atenció infermera en salut mental, especialment en

relació amb l'autonomia, el risc, la seguretat, la confidencialitat, les mesures restrictives i el respecte als drets de la persona atesa.

- Participar activament en processos de role-playing, observació estructurada, feedback docent, feedback entre iguals i debriefing, amb una actitud professional, respectuosa i orientada a l'aprenentatge.
- Afavorir l'autoconeixement professional mitjançant la reflexió guiada sobre la pròpia resposta emocional, les dificultats comunicatives, els punts forts i les àrees de millora en la pràctica simulada.

Resultats d'aprenentatge

- CM20 (Prestar una atenció infermera integral en entorns sanitaris i socials a persones o grups amb problemes de salut mental.) Prestar una atenció infermera integral en entorns sanitaris i socials a persones o grups amb problemes de salut mental.
- CM26 (Establir una comunicació respectuosa, assertiva i efectiva amb les persones, les seves famílies i els equips de professionals sanitaris.) Establir una comunicació respectuosa, assertiva i efectiva amb les persones, les seves famílies i els equips de professionals sanitaris.
- SM32 (Aplicar les tècniques i els procediments relacionats amb l'atenció infermera a les persones amb malalties o problemes de salut mental, basant-se en l'evidència científica disponible.) Aplicar les tècniques i els procediments relacionats amb l'atenció infermera a les persones amb malalties o problemes de salut mental, basant-se en l'evidència científica disponible.
- SM34 (Utilitzar el pensament crític i reflexiu per a la resolució de problemes, la presa de decisions i l'aprenentatge continu.) Utilitzar el pensament crític i reflexiu per a la resolució de problemes, la presa de decisions i l'aprenentatge continu.

Continguts

1. Fonaments de la simulació i el role-playing en salut mental

- Simulació clínica en infermeria.
- Role-playing en salut mental.
- Contracte de ficció.
- Seguretat psicològica de l'aula.
- Briefing, desenvolupament de l'escena i debriefing.
- Rols: estudiant infermera, persona atesa, familiar, observador/a i docent.
- Observació estructurada.
- Feedback formatiu.

2. Relació terapèutica i comunicació clínica

- Presència terapèutica.
- Escolta activa.
- Empatia i validació emocional.
- Preguntes obertes i exploratòries.
- Llenguatge verbal i no verbal.
- Gestió del silenci.
- Límits terapèutics.
- Errors comunicatius freqüents.

3. Entrevista infermera en salut mental

- Estructura d'una entrevista inicial.
- Obertura, exploració, síntesi i tancament.

- Motiu de consulta i demanda percebuda.
- Història del problema actual.
- Estat emocional i funcionament quotidià.
- Xarxa familiar i social.
- Fortaleses, recursos i preferències.
- Consentiment, confidencialitat i límits.

4. Valoració infermera i raonament clínic en situacions simulades

- Valoració integral en salut mental.
- Necessitats de cura.
- Riscos clínics i relacionals.
- Fortaleses i recursos.
- Judici clínic infermer.
- Formulació d'hipòtesis de cura.
- Priorització d'intervencions.
- Continuitat assistencial.

5. Comunicació amb persones amb diferents problemes de salut mental

- Comunicació amb persones amb ansietat intensa.
- Comunicació amb persones amb simptomatologia depressiva.
- Comunicació amb persones amb simptomatologia psicòtica.
- Comunicació amb persones amb trastorns addictius.
- Comunicació amb persones amb trastorns de la conducta alimentària.
- Comunicació amb persones amb desregulació emocional o trets de personalitat límit.
- Adaptació del ritme, llenguatge i objectius de l'entrevista.

6. Conducta suïcida, autolesions i pla de seguretat

- Ideació suïcida.
- Autolesions.
- Factors de risc i protecció.
- Senyals d'alarma.
- Entrevista sobre suïcidi.
- Pla bàsic de seguretat.
- Continuitat de cures.
- Acompanyament familiar.
- Límits de les escales predictives.

7. Agitació, desregulació emocional i desescalada verbal

- Agitació psicomotriu.
- Desregulació emocional.
- Signes precoços d'escalada.
- Principis de desescalada verbal.
- Distància, posició corporal i to de veu.
- Comunicació clara i no confrontativa.
- Opcions, límits i negociació.
- Desescalada ambiental.
- Seguretat relacional.
- Cures no coercitives.

8. Comunicació amb famílies i persones cuidadores

- Família i xarxa significativa.
- Comunicació amb família angoixada.
- Comunicació amb família sobreprotectora.
- Confidencialitat i límits de la informació.
- Psicoeducació familiar bàsica.
- Validació del patiment familiar.
- Gestió del conflicte.
- Continuitat de cures.

9. Ètica, drets humans, coerció, contenció i seguretat relacional

- Autonomia i capacitat.
- Consentiment informat.
- Confidencialitat.
- Risc i protecció.
- Mesures restrictives.
- Coerció i contenció.
- Drets humans en salut mental.
- QualityRights.
- Pràctiques no coercitives.
- Seguretat emocional i relacional.

10. Debriefing, reflexivitat i autocura professional

- Debriefing estructurat.
- Autoavaluació.
- Coavaluació.
- Feedback docent.
- Pensament reflexiu.
- Errors com a oportunitat d'aprenentatge.
- Autocura emocional.
- Tancament de sessions emocionalment intenses.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lectura de materials breus i preparació individual dels continguts de les sessions	39	1,56	SM34
Seminaris	25	1	CM20, CM26, SM32, SM34
Tutoria individual o grupal	7	0,28	SM34

Metodologia

L'assignatura es desenvoluparà mitjançant una metodologia activa, participativa, experiencial i competencial, centrada en el role-playing, l'anàlisi de casos, l'observació estructurada, el feedback formatiu i el debriefing.

Les sessions combinaran breus introduccions conceptuals amb activitats pràctiques de simulació en salut mental. L'estudiantat treballarà situacions clíniques simulades relacionades amb la relació terapèutica, l'entrevista infermera, la comunicació en crisi, la conducta suïcida, les autolesions, la simptomatologia psicòtica, les addiccions, la desregulació emocional, la comunicació amb famílies i la desescalada verbal.

Cada activitat de role-playing es desenvoluparà a partir d'un briefing inicial, en què es presentaran els objectius d'aprenentatge, el context assistencial, els rols, els criteris d'observació i els aspectes de seguretat clínica, emocional i relacional. Les simulacions es realitzaran en un entorn d'aula psicològicament segur, basat en el respecte, la confidencialitat pedagògica, la no ridiculització i l'aprenentatge a partir de l'error.

Durant les activitats, l'estudiantat podrà assumir diferents rols: infermera o infermer, persona atesa, familiar, observador/a o professional de l'equip. Les situacions simulades es treballaran mitjançant fitxes o guions estructurats, amb informació diferenciada per a cada rol, per tal d'afavorir l'exploració clínica, la incertesa, l'escolta activa i l'adaptació de la intervenció.

L'observació de les escenes es farà de manera estructurada mitjançant graelles o rúbriques, centrades en aspectes com la comunicació verbal i no verbal, l'escolta activa, la validació emocional, la formulació de preguntes, la valoració del risc, l'establiment de límits, la desescalada verbal i el respecte als drets de la persona atesa.

Després de cada simulació es realitzarà un feedback formatiu i un debriefing estructurat, orientats a analitzar què ha passat, quines decisions s'han pres, quin impacte han tingut les intervencions i quins aprenentatges es poden transferir a la pràctica clínica real. També es donarà espai a la reflexió sobre la pròpia resposta emocional i sobre les dificultats comunicatives o relacionals viscudes durant l'activitat.

L'estudiantat elaborarà evidències breus d'aprenentatge vinculades a les simulacions, preferentment realitzades a l'aula o immediatament després de les activitats. Aquestes evidències podran incloure autoavaluacions, anàlisi d'intervencions comunicatives, reformulació de respostes, reflexions ètiques, plans bàsics de seguretat o identificació de punts forts i àrees de millora.

La metodologia docent pretén que l'estudiantat integri progressivament coneixements, habilitats i actituds professionals, desenvolupant competències de comunicació terapèutica, raonament clínic infermer, seguretat relacional, reflexivitat i cures no coercitives en salut mental.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Carpeta d'evidències II	25%	1	0,04	SM34
Carpeta d'evidències	25%	1	0,04	SM34
Prova pràctica individual	50%	2	0,08	CM20, CM26, SM32, SM34

Avaluació

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

L'avaluació de l'assignatura es planteja com una avaluació continuada, presencial, aplicada i competencial, orientada a verificar l'adquisició progressiva d'habilitats de comunicació terapèutica, relació d'ajuda, entrevista infermera, observació clínica, raonament infermer, desescalada verbal, seguretat relacional i reflexivitat professional en l'àmbit de la salut mental.

Amb la finalitat de garantir l'autoria, la traçabilitat del procés d'aprenentatge i l'avaluació real de les competències, les evidències principals es desenvoluparan preferentment de manera presencial, a l'aula, en activitats de role-playing, simulació, observació estructurada, debriefing o prova pràctica individual.

Carpeta d'evidències I

La primera carpeta d'evidències suposa el 25% de la nota final. Estarà formada per activitats breus, individuals i aplicades, vinculades a les primeres sessions de l'assignatura.

Aquestes evidències podran incloure:

- Autoavaluació de la pròpia actuació en una situació simulada.
- Anàlisi d'una intervenció comunicativa realitzada durant un role-playing.
- Identificació de punts forts i àrees de millora en l'entrevista infermera.
- Reformulació d'una resposta comunicativa poc adequada.
- Observació estructurada d'una escena simulada.
- Reflexió breu sobre escolta activa, validació emocional, silencis o límits terapèutics.

No es valorarà l'elaboració de textos extensos, sinó la capacitat de l'estudiant per integrar l'experiència simulada, el raonament clínic, la mirada infermera i la reflexió professional.

Carpeta d'evidències II

La segona carpeta d'evidències suposa el 25% de la nota final. Estarà vinculada a situacions simulades de major complexitat clínica, emocional, relacional o ètica.

Aquestes evidències podran incloure:

- Anàlisi d'una situació de crisi emocional.
- Elaboració d'un pla bàsic de seguretat davant ideació suïcida o autolesions.
- Reflexió sobre una situació de desescalada verbal.
- Anàlisi ètica d'una situació relacionada amb autonomia, risc, confidencialitat o mesures restrictives.
- Observació estructurada d'una comunicació amb família o persona cuidadora.
- Identificació d'aprenentatges transferibles a la pràctica clínica real.

La carpeta s'avaluarà mitjançant una rúbrica específica. El professorat podrà sol·licitar una breu defensa oral individual d'alguna de les evidències presentades.

Prova pràctica individual

La prova pràctica individual suposa el 50% de la nota final. Té com a finalitat avaluar, de manera presencial i aplicada, les competències adquirides al llarg de l'assignatura.

La prova podrà consistir en una o dues situacions pràctiques vinculades a:

- Role-playing individual.
- Simulació clínica breu.
- Entrevista infermera estructurada.
- Comunicació amb una persona en situació de crisi.
- Valoració del risc suïcida o autolesiu.
- Desescalada verbal.
- Comunicació amb família o persona cuidadora.
- Defensa oral d'una situació clínica simulada.

S'avaluarà la comunicació terapèutica, l'estructura de la intervenció, l'escolta activa, la validació emocional, la formulació de preguntes, la valoració del risc, la seguretat relacional, el respecte als drets de la persona atesa i la capacitat de justificar les decisions infermeres.

Aquesta activitat s'avaluarà mitjançant una rúbrica específica.

Ús de la intel·ligència artificial i autoria de les evidències

L'ús d'eines d'intel·ligència artificial generativa no pot substituir l'autoria, la participació presencial, el raonament clínic, la comunicació terapèutica ni la demostració competencial de l'estudiant.

Les activitats d'avaluació estan dissenyades perquè les evidències principals es generin de manera presencial, aplicada i individual. Quan es lliurin evidències escrites, aquestes hauran de correspondre al procés real de treball de l'estudiant i podran ser contrastades mitjançant defensa oral, preguntes de verificació, revisió del procés d'elaboració o activitats complementàries presencials.

Qualsevol ús no autoritzat, no declarat o fraudulent d'eines d'intel·ligència artificial, així com qualsevol altra pràctica que comprometi l'autoria de l'evidència presentada, serà tractat d'acord amb la normativa acadèmica vigent.

Prova de recuperació

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura podran presentar-se a una prova de recuperació, sempre que compleixin els requisits establerts per la normativa acadèmica i hagin aportat evidències suficients d'avaluació durant el curs.

La prova de recuperació podrà incloure una prova pràctica individual, una defensa oral, una activitat aplicada vinculada a un cas clínic o la reelaboració d'alguna evidència no superada.

Les activitats vinculades a la participació presencial, la simulació, el role-playing i el procés continuat de debriefing no seran recuperables en el mateix format, atès que formen part del desenvolupament competencial presencial de l'assignatura.

Obtenció de la qualificació final

La nota final de l'assignatura serà el resultat del sumatori ponderat de les diferents activitats d'avaluació:

- Carpeta d'evidències I: 25%.
- Carpeta d'evidències II: 25%.
- Prova pràctica individual: 50%.

Per poder fer mitjana i superar l'assignatura, cal obtenir una qualificació mínima de 5 sobre 10 en cadascuna de les parts avaluades. El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver realitzat totes les activitats d'avaluació obligatòries.

Es considerarà "No avaluable" l'estudiant que no aporti prou evidències d'avaluació, que no participi en les activitats presencials obligatòries, que no es presenti a la prova pràctica individual o que no lliuri les activitats dins dels terminis establerts pel professorat.

L'estudiant té dret a la revisió de les proves i activitats d'avaluació. A aquest efecte, es concretarà la data de revisió a través del Campus Virtual.

La valoració de situacions especials i casos particulars serà realitzada pel professorat responsable de l'assignatura o per la comissió avaluadora configurada a aquest efecte.

D'acord amb la normativa d'avaluació vigent, les qualificacions seran:

- De 0 a 4,9: Suspens.
- De 5,0 a 6,9: Aprobat.
- De 7,0 a 8,9: Notable.
- De 9,0 a 10: Excel·lent.
- Matricula d'honor: segons els criteris establerts per la normativa acadèmica vigent.

Important

La realització de qualsevol irregularitat en un acte d'avaluació -fraud acadèmic, plagiat o ús indegut de la intel·ligència artificial- que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació comportarà que aquest acte d'avaluació sigui qualificat amb un 0. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final podrà ser de 0, sense perjudici de les actuacions disciplinàries que corresponguin.

No s'admetran expressions, conductes ni discursos discriminatoris en el context de l'assignatura, ja sigui per raó de raça, gènere, identitat o orientació sexual, religió, nacionalitat, discapacitat, salut mental o qualsevol altra condició personal o social. Qualsevol manifestació contrària a aquests principis podrà tenir conseqüències acadèmiques i, si escau, ser comunicada als òrgans competents de la universitat.

Bibliografia

Es facilitarà bibliografia específica però l'estudiantat també haurà de fer cerques autònomes.

Programari

Microsoft Office.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	301	Català/Castellà	anual	matí-mixt

(SEM) Seminaris	501	Català/Castellà	anual	matí-mixt
(SEM) Seminaris	621	Català/Castellà	anual	matí-mixt